

Post-COVID bij wetenschappelijk ondervertegenwoordigde groepen mensen

Datum geplaatst: 14 oktober 2025

Deadline intentieverklaring: 11 november 2025

Deadline: **9 december 2025, 14.00 uur**

LET OP!

- Deze subsidieronde kent uitsluitend een fase voor het indienen van volledige subsidieaanvragen; er is geen aparte projectdeefase. U dient uiterlijk 11 november 2025 een intentie tot indiening kenbaar te maken via [dit formulier](#).
- In het aanvraagformulier is het aantal karakters dat u mag gebruiken beperkt. Spaties tellen ook als karakter. Houd hier rekening mee bij het schrijven van uw subsidieaanvraag.

Inhoud

1.	Samenvatting	1
2.	Doel subsidieoproep	1
3.	Voorwaarden en verplichtingen	3
3.1.	Voorwaarden	3
3.1.1.	Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?	3
3.1.2.	Staatssteun voorkomen	3
3.1.3.	Samenwerking en bijdrage van derden	5
3.1.4.	Welk bedrag kunt u aanvragen?	6
3.1.5.	Praktische voorwaarden	6
3.2.	Verplichtingen	7
4.	Beoordeling en prioriteitstelling	7
4.1.	Beoordelingsprocedure	7
4.2.	Relevantiecriteria	8
4.3.	Kwaliteitscriteria	9
4.4.	Prioriteitstelling	9
5.	Indienen	10
5.1.	Indiening via Mijn ZonMw	10
5.2.	Tips	10
5.3.	Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	10
5.4.	Inhoudelijke vragen	10
5.5.	Technische vragen	10
5.6.	Downloads en links	11
6.	Bijlagen	11
	Bijlage 1 – Staatssteun – AGVV	12

LET OP! Deze subsidieronde kent uitsluitend een fase voor het indienen van volledige subsidieaanvragen; er is geen aparte projectideefase. U dient uiterlijk 11 november 2025 een intentie tot indiening kenbaar te maken via [dit formulier](#).

1. Samenvatting

Wie

In Nederland gevestigde publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersonen kunnen subsidie aanvragen. Het is van belang om verschillende disciplines, patiënten en ketenpartners te betrekken in het onderzoek. Er dient al bij de uitwerking van het subsidievoorstel zoveel mogelijk te worden samengewerkt met relevante partners.

Waarvoor

Het doel van deze subsidieoproep is om zorg met betrekking tot post-COVID te verbeteren voor groepen mensen die tot nu nog weinig zijn geïnccludeerd in onderzoek (wetenschappelijk ondervertegenwoordigde groepen) door meer zicht op de prevalentie en inzicht in de aard van de problematiek te krijgen, en een stap richting passende behandelmogelijkheden voor deze groepen te zetten.

Wat

Het totale beschikbare subsidiebudget in deze subsidieronde bedraagt € 1.600.000. Er geldt een maximum budget van € 400.000 per project met een maximale looptijd van 24 maanden. Projecten dienen zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk 2 maanden na honorering, van start te gaan. Daarnaast moeten projecten uiterlijk 30 juni 2028 afgerond zijn.

Wanneer

Tabel 1 Tijdenpad

Deadline intentie tot indienen	11 november 2025
Deadline indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	9 december 2025, 14.00 uur
Ontvangst commentaar referenten	27 januari 2026
Deadline indienen wederhoor	13 februari 2026
Interviewvergadering*	Maart 2026
Besluit	April 2026
Uiterlijke startdatum	Zo snel mogelijk, maar uiterlijk 2 maanden na honorering
Uiterlijke einddatum**	30 juni 2028

* Een interview maakt onderdeel uit van het beoordelingstraject van uw subsidieaanvraag. U ontvangt hiervoor te zijner tijd een uitnodiging. De planning van de besluitvergadering is afhankelijk van de beschikbaarheid van de commissieleden. Van het interview wordt een geluidsopname gemaakt. Na afloop van de beoordelingsprocedure wordt de geluidsopname vernietigd.

** Afwijken van de uiterlijke einddatum is niet mogelijk. Budgetneutrale verlengingen tijdens de uitvoering van de projecten kunnen niet worden toegekend vanwege de vastgestelde looptijd van het post-COVID programma.

Intentie tot indiening

Aanvragers dienen uiterlijk 11 november 2025 hun intentie tot indienen kenbaar te maken middels [dit formulier](#). Met uw intentie tot indiening kan ZonMw het beoordelingsproces beter voorbereiden en zorgen voor een efficiënte behandeling en beoordeling van uw aanvraag. Mocht u na het doorgeven van uw intentie toch afzien van het indienen van een aanvraag in deze subsidieronde, dan vragen we u dit per e-mail via covid19@zonmw.nl aan ons door te geven.

2. Doel subsidieoproep

Deze oproep maakt onderdeel uit van het onderzoeksprogramma post-COVID en heeft als doel de zorg met betrekking tot post-COVID te verbeteren voor groepen mensen die tot nu nog weinig zijn geïnccludeerd in onderzoek (wetenschappelijk ondervertegenwoordigde groepen) door meer zicht op

de prevalentie en inzicht in de aard van de problematiek te krijgen, en een stap richting passende behandelmogelijkheden voor deze groepen te zetten.

Aanleiding

Het post-COVID-syndroom, ook wel long-COVID of *post-acute sequelae SARS-CoV-2 infection* (PASC) genoemd, verwijst naar de aanhoudende gezondheidsproblemen die een deel van de mensen ervaart na een besmetting met SARS-CoV-2, het virus dat de ziekte COVID-19 veroorzaakt. Deze gezondheidsproblemen variëren van mild tot ernstig en omvatten een breed scala aan aanhoudende symptomen waaronder vermoeidheid, kortademigheid en concentratieproblemen, evenals effecten op langere termijn zoals schade aan hart, longen en hersenen.

Er is nog veel onduidelijkheid over de oorzaak van post-COVID en het ziektebeeld. Onderzoek naar post-COVID helpt om de ziekte beter te begrijpen en de diagnostiek, behandeling en zorg voor post-COVID patiënten te verbeteren. Daarom heeft ZonMw van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) de opdracht ontvangen voor een [post-COVID programma](#) voor de financiering van onderzoek naar post-COVID, het versterken van de kennisinfrastructuur en het inrichten van een onderzoeks- en expertisenetwerk. Het programma dient een maatschappelijk belang; het ontwikkelen en toepassen van praktijkrelevante kennis om bij te dragen aan het voorkomen en verminderen van post-COVID problematiek en bijdragen aan een zo goed mogelijk herstel. De doelstelling van het post-COVID programma is het vergroten en delen van kennis en expertise over post-COVID voor diagnose, behandeling en het optimaliseren van zorg. Het onderzoeksprogramma post-COVID maakt deel uit van dit overkoepelende post-COVID programma.

Groepen met bepaalde kenmerken, waarvan wel verwacht wordt dat er (veel) post-COVID voorkomt, blijven tot op dit moment onderbelicht in onderzoek. Onderzoek naar deze groepen mensen is daarom nodig. In het rapport 'Update kennisagenda biomedisch onderzoek post-COVID' wordt onder andere gesignaleerd dat aandacht voor post-COVID bij onderbelichte patiëntgroepen zoals mensen met een migratieachtergrond en mensen met een lagere sociale economische positie noodzakelijk is.¹

Post-COVID bij wetenschappelijk ondervertegenwoordigde groepen mensen

Het doel van deze subsidieoproep is om zorg met betrekking tot post-COVID te verbeteren voor groepen mensen die tot nu nog weinig zijn geïnccludeerd in onderzoek (wetenschappelijk ondervertegenwoordigde groepen) door meer zicht op de prevalentie en inzicht in de aard van de problematiek te krijgen, en een stap richting passende behandelmogelijkheden voor deze groepen te zetten.

Met wetenschappelijk ondervertegenwoordigde groepen mensen worden doelgroepen en populaties bedoeld waar weinig onderzoek naar is of wordt gedaan met betrekking tot post-COVID.

Denk hierbij (maar niet uitsluitend) aan personen met een migratieachtergrond, een lagere sociale economische positie, een verstandelijke beperking, oudere mensen of personen die bedgebonden zijn. Deze subsidieoproep richt zich specifiek op deze groepen mensen waar weinig onderzoek naar is of wordt gedaan in de verwachting dat post-COVID in deze groepen wel vaak voorkomt.

Er zijn verschillende redenen waarom er onvoldoende zicht is op bepaalde groepen mensen. Zo kunnen symptomen of klachten door post-COVID op een andere manier tot uiting komen bij verschillende patiëntgroepen. Onderliggende gezondheidsproblemen, leeftijd of genetische factoren kunnen ervoor zorgen dat post-COVID symptomen wel aanwezig zijn maar niet herkend worden omdat ze op een andere manier tot uiting komen dan de wijdverbreide symptomen en/of diagnostiek op dit moment niet toereikend is. Daarnaast kunnen een taalbarrière of beperkte gezondheidsvaardigheden ertoe leiden dat signalen door de zorgverlener niet herkend of verkeerd geïnterpreteerd worden en hierdoor post-COVID bij de patiënt niet wordt opgemerkt. Een andere reden kan zijn dat de informatie over bepaalde groepen mensen moeilijk te verkrijgen is voor onderzoek, denk aan gegevens van mensen woonachtig in een zorginstelling, omdat zij medische zorg ontvangen via de betreffende zorginstelling. Daarnaast zijn de reguliere methoden om mensen te bereiken niet altijd passend. Zie bijvoorbeeld de handreiking Sociaal Binden voor aanbevelingen met betrekking tot het bereiken van groepen die een andere wijze van benaderen vragen.² Ten slotte is deelname aan wetenschappelijk onderzoek vaak onvoldoende toegankelijk (gemaakt) voor mensen

¹ <https://www.zonmw.nl/sites/zonmw/files/2025-04/Rapport-update-kennisagenda-biomedisch-onderzoek-post-COVID.pdf>

² https://www.labyrinthonderzoek.nl/wp-content/uploads/2023/11/Handreiking_Sociaal_Binden.pdf

met een ernstige beperking: de locatie is te ver weg, er is geen geschikt vervoer of de onderzoeksomgeving is ongeschikt (bijvoorbeeld niet prikkelarm).

3. Voorwaarden en verplichtingen

Bij het aanvragen van subsidie bij ZonMw zijn er rechten, voorwaarden en verplichtingen om rekening mee te houden. Deze volgen uit de [Algemene wet bestuursrecht \(Awb\)](#). Titel 4.2 van de Awb bevat specifieke bepalingen die van toepassing zijn op subsidies van ZonMw. Daarnaast zijn de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#) van toepassing.

3.1. Voorwaarden

Uw subsidieaanvraag moet aan onderstaande voorwaarden voldoen om in behandeling te kunnen worden genomen.

Randvoorwaarden

De te honoreren projecten moeten voldoen aan de volgende voorwaarden:

- Coördinatie, organisatie en ondersteuning van onderzoek is essentieel voor de uitvoering van complex en veelomvattend onderzoek zoals noodzakelijk is voor post-COVID. Om versnippering te voorkomen en overstijgende analyses mogelijk te maken dient het onderzoek aansluiting te vinden bij [het Nederlands onderzoeks- en expertisenetwerk post-COVID](#) (Post-COVID Netwerk Nederland). De methoden en de manier van dataverzameling dienen te worden afgestemd met het netwerk. Tevens dient de disseminatie en implementatiestrategie van het onderzoek afgestemd te worden met het netwerk om kennisuitwisseling, doorgeleiding en implementatie te bevorderen. Het projectplan en de bijlage met onderzoeksstandaarden van PCNN zijn in te zien via het aanvraagformulier.
- Projecten dienen op korte termijn te starten, uiterlijk binnen 2 maanden na honorering.

3.1.1. Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?

In Nederland gevestigde publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersonen kunnen subsidie aanvragen.

3.1.2. Staatssteun voorkomen

ZonMw verstrekt geen subsidie als dit leidt of kan leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun³. Voor deze subsidieronde geldt daarom de volgende staatssteunmaatregel:

Algemene groepsvrijstellingsverordening

Om rechtmatig staatssteun te kunnen verlenen aan ondernemingen wordt in deze subsidieronde gebruikgemaakt van de algemene groepsvrijstellingsverordening (hierna te noemen 'AGVV'). Dat betekent dat er financieringsvoorwaarden en regels voor de op te stellen begroting van toepassing zijn. Daarnaast bent u verplicht om over bepaalde gegevens te verklaren. In [Bijlage 1 – Staatssteun – AGVV](#) vindt u meer informatie over de AGVV, evenals de vereisten waaraan door de aanvraag voldaan moet worden.

De primaire activiteiten van onderzoeksorganisaties hebben doorgaans geen economisch karakter en vallen daarmee buiten het bereik van het staatssteunrecht. Let wel: indien sprake is van economische activiteiten geldt mogelijk wel dat er sprake is van het staatssteunrecht, ook voor onderzoeksorganisaties. Voorbeelden van economische activiteiten zijn bijvoorbeeld: contractonderzoek, O&O diensten tegen betaling; bijv. labtests, dataverwerking, consultancy, exploitatie van onderzoeksresultaten etc. Vraag bij twijfel advies van juristen binnen uw organisatie.

Subsidie wordt verstrekt voor activiteiten die vallen binnen de categorieën fundamenteel onderzoek en industrieel onderzoek zoals gedefinieerd in de AGVV. De subsidiabele kosten zijn opgenomen in art. 25, lid 3 van de AGVV.

³ Artikel 107 VWEU.

Subsidie naar deelnemende organisaties

Als er sprake is van een samenwerkingsverband, waarbij meerdere ondernemingen⁴ als begunstigde van staatssteun kunnen worden aangemerkt, dan moeten al deze ondernemingen voldoen aan de toepasselijke voorwaarden van de AGVV. Dit betekent dat alle voorwaarden en verplichtingen die voortvloeien uit de AGVV volledig van toepassing zijn op elke onderneming die in aanmerking komt voor subsidie binnen het samenwerkingsverband. ZonMw stelt de Europese Commissie op de hoogte van deze steunmaatregel door middel van een kennisgeving bedoeld in artikel 11 van de AGVV.

Fundamenteel onderzoek

Fundamenteel onderzoek⁵ betreft experimentele of theoretische werkzaamheden die voornamelijk worden verricht om nieuwe kennis te verwerven over de fundamentele aspecten van verschijnselen en waarneembare feiten, zonder dat hiermee een directe commerciële toepassing of een direct commercieel gebruik wordt beoogd.

De maximale steunintensiteit voor fundamenteel onderzoek bedraagt 100% van de in aanmerking komende kosten. Alleen kosten die rechtstreeks gerelateerd zijn aan de uitvoering van onderzoek komen voor een subsidie in aanmerking. Daarbij gaat het om de volgende kosten:

- Personeelskosten;
- Kosten van apparatuur en uitrusting;
- Kosten van gebouwen en gronden;
- Kosten van contractonderzoek;
- Algemene bijkomende kosten.

Tabel 2 Steunintensiteit fundamenteel onderzoek

Fundamenteel onderzoek
Basis 100%

Bij de berekening van de in aanmerking komende kosten zijn alle bedragen die worden gebruikt de bedragen vóór aftrek van belastingen of andere heffingen. De in aanmerking komende kosten worden gestaafd met bewijsstukken die duidelijk, gespecificeerd en actueel zijn. Deze bewijsstukken kunnen, na honorering, op elk moment worden opgevraagd en dienen vervolgens binnen afzienbare tijd te worden aangeleverd aan ZonMw.

Industrieel onderzoek

Industrieel onderzoek⁶ betreft planmatig of kritisch onderzoek dat is gericht op het opdoen van nieuwe kennis en vaardigheden met het oog op de ontwikkeling van nieuwe producten, procedés of diensten, of om bestaande producten, procedés of diensten aanmerkelijk te verbeteren. Het omvat de creatie van onderdelen voor complexe systemen en kan ook de bouw omvatten van prototypes in een laboratoriumomgeving en/of in een omgeving met gesimuleerde interfaces voor bestaande systemen, alsmede pilotlijnen, wanneer dat nodig is voor het industriële onderzoek en met name voor de validering van generieke technologie.

De maximale steunintensiteit voor industrieel onderzoek bedraagt 50% van de in aanmerking komende kosten. Alleen kosten die rechtstreeks gerelateerd zijn aan de uitvoering van onderzoek komen voor een subsidie in aanmerking. Daarbij gaat het om de volgende kosten:

- Personeelskosten;
- Kosten van apparatuur en uitrusting;
- Kosten van gebouwen en gronden;
- Kosten van contractonderzoek;
- Algemene bijkomende kosten.

De steunintensiteit voor industrieel onderzoek kan als volgt worden verhoogd tot een maximale steunintensiteit van 80% van de in aanmerking komende kosten:

⁴ Een onderneming in de zin van het EU staatssteunrecht betreft elke eenheid die een economische activiteit uitvoert, ongeacht rechtsvorm of wijze van financiering.

⁵ Zie hiervoor artikel 25, lid 2, sub a AGVV.

⁶ Zie hiervoor artikel 25, lid 2, sub b AGVV.

De maximale steunintensiteit wordt verhoogd voor middelgrote ondernemingen met 10% en voor kleine ondernemingen met 20%. Daar bovenop kan de maximale steunintensiteit verhoogd worden met 15% als de projectresultaten ruim worden verspreid via conferenties, open access opslagplaatsen of gratis of opensource software.

Tabel 3 Steunintensiteit industrieel onderzoek

Industrieel Onderzoek	Kleine onderneming	Middelgrote onderneming	Grote onderneming
Basis	50%	50%	50%
Opslag	20%	10%	geen
Kennisverspreiding	15%	15%	15%
TOTAAL	80%*	75%	65%

* Maximale steunintensiteit is 80%

* Voor toepassing van opslag moet aan de voorwaarden van art. 25 lid 6 sub a en b AGVV worden voldaan.

Bij de aanvraag van de subsidie dient vastgesteld te worden of er sprake is van een kleine of middelgrote onderneming⁷. Bij de indiening van de subsidieaanvraag moet daarom de [EU SME Self Assessment Wizard](#) worden ingevuld. Het formulier mag maximaal 14 dagen vóór indiening van de aanvraag zijn gegenereerd.

Bij de berekening van de steunintensiteit en de in aanmerking komende kosten zijn alle bedragen die worden gebruikt de bedragen vóór aftrek van belastingen of andere heffingen. De in aanmerking komende kosten moeten worden gestaafd met bewijsstukken die duidelijk, gespecificeerd en actueel zijn. Deze bewijsstukken kunnen, na honorering, op elk moment worden opgevraagd en dienen vervolgens binnen afzienbare tijd te worden aangeleverd aan ZonMw.

Cofinanciering is verplicht en ziet op het percentage van de kosten dat niet voor subsidie in aanmerking komt. U vermeldt in de projectbegroting de volledige kosten van het totale project en geeft aan welke kosten gedekt worden met het aangevraagde subsidiebedrag en welke kosten met cofinanciering (in cash of in kind) worden gefinancierd.

Meer informatie over staatssteun vindt u op de ZonMw-webpagina [Vrijstellingverordeningen staatssteun](#).

3.1.3. Samenwerking en bijdrage van derden

ZonMw stimuleert samenwerking tussen en deelname van partijen. Daarbij geldt dat geen subsidie wordt verstrekt als afspraken leiden of kunnen leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun of als daardoor niet aan de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#) of voorwaarden van de subsidieoproep kan worden voldaan.

Er dient al bij de uitwerking van het subsidievoorstel zoveel mogelijk te worden samengewerkt met relevante partners. Daarbij is het van belang om ook verschillende disciplines, patiënten en ketenpartners te betrekken in het onderzoek. Patiëntparticipatie in de projectgroep of in het consortium is vereist, als partner vanaf protocolontwikkeling.

Uit de subsidieaanvraag en begroting moet duidelijk naar voren komen:

- Met welke partijen samengewerkt wordt. Beschrijf per partij op welke manier deze actief bijdraagt aan het project; dit zijn in elk geval partijen die op de begroting voorkomen als een partij die aanspraak wenst te maken op een deel van de subsidie. Ook partijen die voor eigen rekening en risico actief bijdragen maken onderdeel uit van de samenwerking.
- Met welke partij(en) een sponsorovereenkomst zal worden aangegaan en wat de in-natura of geldelijke bijdrage is.
- Welke partijen worden ingehuurd of indien dit nog niet bekend is, voor welke activiteiten wordt voorzien dat dit door derden zal worden uitgevoerd en de daarvoor te maken kosten (inclusief

⁷ Een kleine onderneming is een onderneming waar minder dan 50 personen werkzaam zijn en waarvan de jaaromzet of het jaarlijks balanstotaal 10 miljoen euro niet overschrijdt. Een middelgrote onderneming is een onderneming waar minder dan 250 personen werkzaam zijn en waarvan de jaaromzet 50 miljoen euro en/of het jaarlijks balanstotaal 43 miljoen euro niet overschrijdt.

btw). Zie voor meer informatie en de voorwaarden voor inhuur/opdracht de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#).

- Op welke wijze vorm wordt gegeven aan patiëntparticipatie binnen het onderzoek.

Samenwerking en sponsoring moeten definitief geregeld zijn bij het indienen van de subsidieaanvraag.

Letter of Commitment

Omdat ZonMw zeker wil weten dat samenwerkende partijen met een eigen bijdrage of sponsors van een project zich juridisch hebben verplicht tot de toegezegde bijdrage, is een Letter of Commitment per samenwerkende partij met een eigen bijdrage of sponsor bij het indienen van de subsidieaanvraag verplicht. Gebruik hiervoor het voorbeeld op de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#).

Samenwerkings- en sponsorovereenkomst

Op de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#) vindt u meer informatie over de verschillende vormen van samenwerken en bijdragen (sponsoring/opdracht) met voorbeeldovereenkomsten als hulpmiddel bij het opstellen van de betreffende overeenkomst en de voorwaarden waaraan de overeenkomst moet voldoen in de daarbij horende uitleg. De op deze webpagina en in de uitleg genoemde voorwaarden maken integraal onderdeel uit van deze subsidieoproep. Indien ZonMw concept samenwerkings- en/of sponsorovereenkomst(en) opvraagt, verleent zij de subsidie op voorwaarde dat de overeenkomst(en) door haar geaccepteerd wordt/worden.

3.1.4. Welk bedrag kunt u aanvragen?

Het totale beschikbare subsidiebudget in deze subsidieronde bedraagt € 1.600.000,-. Er geldt een maximum budget van € 400.000,- per project. Het streven is om het aantal projecten gelijkwaardig te verdelen over de wetenschappelijk ondervertegenwoordigde groepen mensen.

- De looptijd van de projecten bedraagt maximaal 24 maanden, met een uiterlijke einddatum van 30 juni 2028 in verband met de looptijd van het programma.
- Het budget dient realistisch en goed onderbouwd te zijn. U wordt dringend verzocht een budget op te stellen dat passend is bij de reikwijdte van het voorgestelde onderzoek. Cofinanciering is mogelijk en in bepaalde typen projecten wenselijk.
- Neem kosten voor datamanagement op in de begroting, o.a. voor de inzet van een datasteward en voor aanvullende activiteiten en/of diensten voor FAIR datamanagement. Geef een realistische begroting of neem als richtlijn ongeveer 3-5 % van het onderzoeksbudget. Indien van toepassing; houd rekening met kosten voor het gebruik van het CBS microdata platform.
- Neem een vergoeding voor patiëntparticipatie op in de begroting van de uitgewerkte subsidieaanvraag.
- Accountantskosten tot een maximum van € 3.500,- mogen bij projecten van € 125.000,- of meer opgenomen worden in de begroting. Door de wijziging van de Algemene subsidiebepalingen ZonMw per 1 april 2022 moet er na afronding van een project van € 125.000,- of meer naast de financiële eindverantwoording ook een controleverklaring van een accountant aangeleverd worden. Universiteiten en universitair medische centra mogen accountantskosten niet opnemen in de begroting. Met deze instellingen zijn aparte afspraken gemaakt over de vereiste accountantsverklaring. Neem hiervoor contact op met uw financiële afdeling.
- Indien er geen sprake is van de AGVV geldt het volgende: Indien u volgens de volledig gouden Open Access route publiceert, mag u kosten voor Open Access publicaties opnemen in de projectbegroting. Dit kan tot een maximumbedrag van € 5.000,-. In de begroting neemt u 'Open Access' als aparte budgetregel op. Zie voor meer informatie over Open Access hoofdstuk 3.1 en de ZonMw-webpagina [Open Access](#).
- Kosten zijn subsidiabel vanaf de daadwerkelijke startdatum van het project.

3.1.5. Praktische voorwaarden

- Schrijf uw aanvraag in het Engels.
- Vul het aanvraagformulier in via Mijn ZonMw. Zie voor meer informatie over het indienen van het aanvraagformulier [sectie 5.1](#) van deze subsidieoproep.

- Let op: in het aanvraagformulier zitten beperkingen aan het aantal karakters dat u mag gebruiken. Spaties tellen ook als een karakter. Houd hier rekening mee bij de voorbereiding van uw subsidieaanvraag.
- Het is verplicht om bij de subsidieaanvraag [een begroting](#) toe te voegen.
- Reserveer 10% van uw projectbudget voor communicatie en implementatie. Neem dit op in de begroting bij de subsidieaanvraag.
- De volgende bijlage(n) zijn verplicht om toe te voegen:
 - Format projectpagina ZonMw website
 - Wanneer er sprake is van samenwerking en/of sponsoring: [een Letter of Commitment](#).
 - Wanneer de AGVV van toepassing is (staatssteun):
 - ingevulde en ondertekende [verklaring bevel tot terugvordering van staatssteun](#);
 - ingevulde en ondertekende [verklaring onderneming niet in moeilijkheden](#);
 - ingevulde en ondertekende [verklaring cumulatie van staatssteun](#).
 - Bij de aanvraag van de subsidie dient vastgesteld te worden of er sprake is van een kleine of middelgrote onderneming.⁷ Bij de indiening van de subsidieaanvraag moet daarom de [EU SME Self Assessment Wizard](#) worden ingevuld. Het formulier mag maximaal 14 dagen vóór indiening van de aanvraag zijn gegenereerd.
- De volgende bijlage is optioneel om toe te voegen: Max 2 A4 met figuren en tabellen.

Wanneer een bijlage niet verplicht is wordt deze bijlage niet meegenomen bij de beoordeling van uw aanvraag. Uitzondering is een optionele bijlage waarin figuren en/of tabellen aangeleverd worden. Deze bijlage is dan ook onderdeel van de beoordeling.

3.2. Verplichtingen

Verplichtingen zijn van toepassing wanneer u een subsidie krijgt toegekend. Hiervoor volgt ZonMw de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#). Daarnaast zijn ook de volgende verplichtingen van toepassing:

- **Open Access**
Alle publicaties die voortkomen uit (wetenschappelijk) onderzoek dat geheel of gedeeltelijk door ZonMw gefinancierd is, moeten Open Access beschikbaar gesteld worden (conform ZonMw Open Access beleid). ZonMw accepteert verschillende Open Access routes. Naast artikelen, moedigt ZonMw ook aan om andere type (wetenschappelijke) publicaties Open Access beschikbaar te stellen (zoals *monographs*, boeken, *conference proceedings* en *grey literature*), maar ook onderzoeksdata en kennisproducten van praktijkgericht onderzoek (zoals modellen, protocollen, prototypen, digitale tools, demonstraties).
Voor meer informatie over het ZonMw Open Access beleid, de volledige voorwaarden en mogelijkheden, verwijzen we u naar [onze website](#).
- **Voorwaarden voor valorisatie**
ZonMw streeft naar brede toegankelijkheid van door haar gesubsidieerde projecten, daarom, dienen de [tien principes voor Maatschappelijk Verantwoord Licentiëren](#) (MVL) te worden toegepast bij licentiëring van resultaten. Beschrijf indien van toepassing hoe aanspraak op intellectueel eigendom is geregeld met samenwerkende partijen en eventueel derden. Geef ook aan hoe deze partijen de tien principes zullen naleven.

4. Beoordeling en prioriteitstelling

4.1. Beoordelingsprocedure

Voor de procedures voor de beoordeling van subsidieaanvragen verwijzen we u naar de infographic '[in 10 stappen subsidie aanvragen](#)' en naar de [procedurebrochure aanvragers](#).

Uw subsidieaanvraag wordt op kwaliteit beoordeeld door internationale referenten. De referenten die uw subsidieaanvraag beoordelen zijn deskundig, maar zijn niet betrokken bij uw aanvraag. De kwaliteitsbeoordelingen van de referenten ontvangt u van ons in geanonimiseerde vorm. Daarnaast zal de relevantie van uw subsidieaanvraag beoordeeld worden door een panel van ervaringsdeskundigen, die uw aanvraag specifiek beoordelen vanuit het patiëntperspectief. Deze beoordelingen zult u tevens in geanonimiseerde vorm ontvangen. U krijgt vervolgens de gelegenheid tot het geven van een schriftelijke reactie (wederhoor). U zult daarna worden uitgenodigd om deel te nemen aan een interview met de beoordelingscommissie.

De beoordelingscommissie geeft een eindoordeel over de relevantie, kwaliteit en de begroting. Zij doet dit op basis van de aanvraag, de beoordelingen van de referenten en ervaringsdeskundigen, het wederhoor en het interview. Hierbij hanteert de commissie de criteria uit deze subsidieoproep. Hieronder staan de relevantie- en kwaliteitscriteria die van toepassing zijn.

4.2. Relevantiecriteria

- **Diversiteit**
Beschrijf hoe er aandacht wordt besteed aan [diversiteit](#) en differentiatie van de doelgroep naar kenmerken zoals [seks en gender](#), leeftijd, sociaaleconomische situatie, opleidingsniveau, migratie- en culturele achtergrond en seksuele diversiteit, waar relevant voor de thematiek van het project.
- **Participatie van patiënten en/of eindgebruikers**
Beschrijf hoe u belanghebbenden, de einddoelgroep of eindgebruiker die beschikt over ervaringsdeskundigheid betreft bij het project. Met 'betrekken' bedoelen we concreet het raadplegen, advies inwinnen, samenwerken en/of laten (mee)beslissen van betrokkenen bij het opstellen van de subsidieaanvraag en het uitvoeren van het project.
- **Datamanagement en FAIR data**
ZonMw stimuleert optimaal gebruik van data (en andere bronnen voor onderzoek waaronder biologische materialen en software). U hoeft pas na honorering van uw aanvraag een datamanagementplan in te dienen. Indien u geen nieuwe data verzamelt en/of bestaande data gebruikt, vermeld dit dan in uw subsidieaanvraag.
Op de webpagina Instructies [FAIR-datamanagement subsidieaanvragers \(zonmw.nl\)](#) staat uitgelegd wat in projecten gedaan kan worden voor herbruikbare en [FAIR-metadata en data in onderzoeksprojecten](#). Het uitgangspunt is dat u waar mogelijk gebruik maakt van bestaande databestanden. Indien u nieuwe data gaat verzamelen, moet u daarbij zoveel mogelijk aansluiten bij bestaande standaarden, modellen, terminologieën (etc.) die in het (post-)COVID onderzoek gebruikt worden. Voor projecten in het post-COVID programma is het verplicht om FAIR-metadata te produceren. In de komende jaren wordt de [European Health Data Space \(EHDS\)](#) ingevoerd. Dat betekent dat uw register vermeld zal moeten worden in de Nationale Gezondheidsdatacatalogus. De catalogus en het metadataschema voor de algemene beschrijving van het register zijn nog in ontwikkeling via VWS. U ontvangt te zijner tijd meer informatie. Wij raden u aan om in een vroeg stadium uw datasteward/ -expert te betrekken bij uw aanvraag.
- **Toepassing in termen van impact**
Beschrijf hoe u verwacht impact te realiseren en aan te tonen. Projecten die ZonMw financiert moeten impact hebben. Nieuwe kennis en kunde moet gebruikt worden in praktijk, beleid, onderwijs en/of verder onderzoek. Op onze website leggen we uit wat impact is, hoe we werken aan het realiseren en aantonen ervan en wat we van projectleiders verwachten. Meer informatie vindt u op [de ZonMw-webpagina Impact versterken](#).
- **Oproep specifieke criteria**
 - Het onderwerp past binnen de kaders van het post-COVID programma en sluit aan op het doel van deze oproep.
 - De aanvraag richt zich op een wetenschappelijk ondervertegenwoordigde groep mensen in het kader van post-COVID, zoals beschreven in sectie 2. In de aanvraag wordt onderbouwd waarom deze groep mensen ondervertegenwoordigd is met betrekking tot post-COVID en waarom onderzoek naar deze doelgroep belangrijk en/of noodzakelijk is.
 - De aanvraag richt zich op inzicht in de prevalentie en/of aard van de problematiek. Daarnaast wordt in de aanvraag beschreven hoe dit bijdraagt aan de ontwikkeling van een passende behandeling. Aanvragen die zich alleen richten op behandelmogelijkheden voor wetenschappelijk ondervertegenwoordigde groepen passen ook binnen deze subsidieoproep.
 - Een aanvraag gericht op post-COVID bij kinderen (niet passend binnen de ondervertegenwoordigde groepen zoals beschreven in deze subsidieoproep) past niet binnen de kaders van deze subsidieoproep. Hiervoor opent op een later moment een andere subsidieronde.
 - Patiëntparticipatie is een essentieel onderdeel en een vereiste in het project, als partner vanaf protocol ontwikkeling. Er is een duidelijk plan voor het betrekken van belanghebbenden en eindgebruikers bij het project. De aanvraag beschrijft hoe met hen wordt overlegd, advies wordt ingewonnen, wordt samengewerkt en/of hoe zij betrokken

worden gedurende de looptijd van het project. Neem in de aanvraag op, op welke manier het onderzoek wordt ingericht zodat mensen die niet (veel) kunnen reizen, niet veel prikkels aankunnen, een andere taal spreken dan Nederlands, etc., op een volwaardige manier kunnen deelnemen aan het onderzoek. Bovendien vormen de betrokken patiënten en/of ervaringsdeskundigen een realistische afspiegeling van de beoogde doelgroep. Zie bijvoorbeeld de handreiking Sociaal Binden.²

- Er is een duidelijk onderbouwd plan om aansluiting te vinden bij het [onderzoeks- en expertisenetwerk post-COVID](#) (Post-COVID Netwerk Nederland). Er is tevens duidelijk beschreven op welke wijze de infrastructuur van dit netwerk zal worden gebruikt. Het projectplan en de bijlage met onderzoeksstandaarden van PCNN zijn via het aanvraagformulier beschikbaar.
- In het geval van vervolgonderzoek wordt in de aanvraag veelbelovende pilot data beschreven die de commissie overtuigd van de relevantie van het vervolgonderzoek.
- Het onderzoek wordt niet al (inter)nationaal uitgevoerd. De aanvrager moet dit overtuigend onderbouwen of de aanvrager moet overtuigend onderbouwen dat onderzoek in Nederland nodig is naast lopend (inter)nationaal onderzoek. Hierbij zal de commissie ook rekening houden met de lopende projecten binnen het post-COVID programma.
- Er wordt zo veel als mogelijk verbinding gemaakt met lopend (inter)nationaal onderzoek.
- Er is een helder plan voor de doorgeleiding van nieuwe kennis en de resultaten uit het onderzoek richting de zorgpraktijk.
- Het voorgestelde onderzoek bouwt voort op kennis over en maakt waar mogelijk verbinding met onderzoek naar Myalgische Encefalomyelitis/Chronisch Vermoeidheid Syndroom (ME/CVS) en andere (post-infectieuze) aandoeningen die aanhoudende klachten veroorzaken.

4.3. Kwaliteitscriteria

- **Doelstelling en vraag- of taakstelling**
Beschrijf de doelstelling en vraag- of taakstelling. Let daarbij op helderheid, reikwijdte en originaliteit.
- **Plan van aanpak**
Beschrijf de gekozen methoden en analyses, inclusief de theoretische en/of empirische onderbouwing. Indien van toepassing dient er een powerberekening te worden toegevoegd. Beschrijf welke stappen worden gezet om de beoogde doelgroep te includeren.
- **Haalbaarheid**
Maak aannemelijk dat het doel van de subsidieaanvraag binnen de gestelde tijd wordt bereikt met de beschikbare expertise, menskracht, faciliteiten en middelen.
- **Projectgroep of persoon**
Beschrijf hoe de samenstelling van de projectgroep/het consortium bijdraagt aan de kwaliteit van uw onderzoek of project. Het betreft bij voorkeur een multidisciplinaire samenstelling, in de projectgroep/het consortium zijn alle relevante disciplines vertegenwoordigd.

Meer informatie over deze criteria vindt u in de [procedurebrochure](#).

4.4. Prioriteitstelling

Tijdens de beoordeling van de subsidieaanvragen weegt de beoordelingscommissie relevantie en kwaliteit aan de hand van onderstaande prioriteringsmatrix. In de matrix weegt relevantie zwaarder dan kwaliteit. Een subsidieaanvraag dient minimaal relevant en van goede kwaliteit te zijn om in aanmerking te komen voor honorering.

Relevantie Kwaliteit	Ze er relevant	Relevant	Laag relevant
Ze er goed	1	3	Afwijzen
Goed	2	4	Afwijzen
Voldoende	Afwijzen	Afwijzen	Afwijzen
Matig	Afwijzen	Afwijzen	Afwijzen
Onvoldoende	Afwijzen	Afwijzen	Afwijzen

Subsidieaanvragen zijn honoreerbaar in de volgorde van prioritering 1 tot en met 4. De aanvragen in de niet genummerde cellen zijn in geen geval honoreerbaar. Wanneer na toepassing van de prioriteringsmatrix het aantal honoreerbare aanvragen het beschikbare budget overstijgt, kan de commissie de volgende aanvullende afwegingsgronden hanteren:

- Het streven is om het aantal projecten gelijkwaardig te verdelen over verschillende wetenschappelijk ondervetegenwoordigde groepen mensen.
- Om dit te realiseren, kan een aanvraag gericht op een tot dan toe nog niet vertegenwoordigde patiëntgroep voorrang krijgen boven een hoger geprioriteerde aanvraag die zich richt op een patiëntgroep waarvoor al een project wordt gehonoreerd.
 - o Bijvoorbeeld: wanneer er binnen het beschikbare budget geen aanvraag gericht op mensen met een lagere sociale economische positie geprioriteerd is maar er twee aanvragen gericht op mensen met een migratieachtergrond geprioriteerd zijn, kan de honoreerbare aanvraag gericht op mensen met een lagere sociale economische positie voorrang krijgen op de tweede geprioriteerde aanvraag die zich richt op mensen met een migratieachtergrond.

5. Indienen

5.1 Indiening via Mijn ZonMw

Subsidieaanvragen kunnen uitsluitend door de hoofdaanvrager ingediend worden via het online indiensysteem van ZonMw ([Mijn ZonMw](#)). Sluitingsdatum voor het indienen van een subsidieaanvraag is 9 december 2025, om 14.00 uur.

Het gehele tijdpad voor deze subsidieronde kunt u [hier](#) zien.

5.2 Tips

- ZonMw is overgestapt naar een ander online indiensysteem. Als u nog niet eerder met Mijn ZonMw heeft gewerkt moet u zich eerst registreren als 'Nieuwe gebruiker'.
- Zie voor meer informatie de [Handleiding Mijn ZonMw](#).

Wij raden u aan om, voordat u uw aanvraag digitaal indient, een Word-versie van uw aanvraag te printen (via Mijn ZonMw) en na te lopen op onregelmatigheden. Vooral als u uw aanvraag eerst in Word heeft opgesteld en vervolgens naar Mijn ZonMw heeft gekopieerd, kan het voorkomen dat sommige tekens (zoals aanhalingstekens) niet goed worden omgezet. U kunt dit in Mijn ZonMw zelf corrigeren.

5.3 Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag

De '[Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)' moet ondertekend worden door de bestuurlijk verantwoordelijke en de hoofdaanvrager. De ondertekende verklaring kan bij het indienen van de subsidieaanvraag toegevoegd worden in Mijn ZonMw of per mail gestuurd worden naar ZonMw, via covid19@zonmw.nl. De verklaring moet uiterlijk één week na indiening binnen zijn.

5.4 Inhoudelijke vragen

Neem voor inhoudelijke vragen contact op met: Myrthe Naber, per mail via covid19@zonmw.nl of telefonisch via 070 349 54 67.

5.5 Technische vragen

Neem voor technische vragen over het gebruik van het online indiensysteem van ZonMw contact op met de servicedesk: maandag t/m vrijdag van 8.00 tot 17.00 uur, 070 349 51 78, servicedesk@zonmw.nl. Vermeld in uw e-mail uw telefoonnummer, zodat wij indien nodig contact met u kunnen opnemen.

5.6 Downloads en links

Op de ZonMw website leest u meer over:

- de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#)
- [‘in 10 stappen subsidie aanvragen’](#)
- [Wat dien ik in](#)
- [Voorwaarden en Verplichtingen](#)
- [Beoordeling van subsidieaanvragen](#)
- [Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#)
- [Vrijstelling staatssteun.](#)
- [FAIR datamanagement](#)
- [Open Access](#)
- [Implementatie en impact](#)
- [Handleiding Mijn ZonMw](#)
- [Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)
- [Programmapagina Post-COVID](#)
- [Programma Post-COVID](#)

6. Bijlagen

- [Bijlage 1 – Staatssteun – AGVV](#)

Bijlage 1 – Staatssteun – AGVV

Om in aanmerking te komen voor subsidie onder de AGVV moet, behalve aan de inhoudelijke criteria van de subsidieoproep, ook worden voldaan aan enkele specifieke vereisten die volgen uit de AGVV. Deze vindt u hieronder.

- ZonMw verleent geen subsidie als het onvoldoende aannemelijk is dat uw aanvraag aan alle definities en voorwaarden van de AGVV voldoet, of als subsidieverstrekking naar het oordeel van ZonMw leidt tot het verlenen van ongeoorloofde staatssteun in de zin van artikel 107 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.⁸
- ZonMw verleent geen subsidie als de datum van aanvang van de werkzaamheden aan het project of van aanvang van de activiteiten eerder is dan de datum van indiening van de subsidieaanvraag.⁹
- ZonMw verleent geen subsidie aan ondernemingen waartegen een bevel tot terugvordering uitstaat ingevolge een eerder besluit van de Europese Commissie waarbij door Nederland toegekende steun onrechtmatig en onverenigbaar met de interne markt is verklaard.¹⁰ Voeg bij het indienen van de subsidieaanvraag een [verklaring bevel tot terugvordering van staatssteun](#) ingevuld en ondertekend toe.
- ZonMw verleent geen subsidie aan ondernemingen in moeilijkheden.¹¹ Voeg bij het indienen van de subsidieaanvraag een [verklaring onderneming niet in moeilijkheden](#) ingevuld en ondertekend toe.
- Cumulering van subsidies (of andere vormen van staatssteun) voor dezelfde – geheel of gedeeltelijk overlappende – in aanmerking komende kosten, mag er niet toe leiden dat de maximale steunintensiteit wordt overschreden. Indien reeds door een bestuursorgaan of door de Europese Commissie subsidie is verstrekt voor dezelfde – geheel of gedeeltelijk overlappende – in aanmerking komende kosten, dan zal ZonMw slechts een zodanig bedrag aan subsidie verstrekken dat het totale bedrag aan subsidie niet meer bedraagt dan het bedrag dat op basis van de AGVV mag worden verleend.¹² Voeg bij het indienen van de subsidieaanvraag een [verklaring cumulatie van staatssteun](#) ingevuld en ondertekend toe.

⁸ Artikel 1 lid 5 AGVV

⁹ Artikel 6 AGVV

¹⁰ Artikel 1, lid 4, sub a AGVV

¹¹ Artikel 1, lid 4, sub c AGVV. Financiële moeilijkheden als bedoeld in artikel 2, lid 18 van de AGVV

¹² Artikel 8 AGVV